

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛУЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
Циклова комісія природничо-математичних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ І. АНДРОЩУК
" ____ " _____ 20__ року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПРЕДМЕТА «ГЕОГРАФІЯ»**

Розробники Малиновська І.М., Пішко Л.А.

Код та назва професії

7231 «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів»,

7435, 8263 «Кравець. Вишивальник»,

7271 «Майстер з діагностики та налагодження ЕУ АЗ»,

7212 «Електрозварник ручного зварювання»,

7233 «Слюсар-ремонтник»

Мова навчання _____ українська _____

Робоча програма навчального предмета «Географія» для освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник професій «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», «Кравець Вишивальник», «Майстер з діагностики та налагодження ЕУ АЗ», «Електрозварник ручного зварювання», «Слюсар-ремонтник» денної форми навчання складена на основі Програми для вивчення географії для загальноосвітніх навчальних закладів, 10-11 клас, рівень стандарту, Міністерства освіти і науки України.

« _____ » _____ 20__р. – __ с.

Розробник: Малиновська І.М., Пішко Л.А.

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні циклової комісії природничо-математичних дисциплін

Протокол від _____ 20__ року № ____

Голова циклової комісії _____
підпис (прізвище, ініціали)

Схвалено Педагогічною радою ТФК ЛНТУ

Протокол від ____ _____ 20__ року № ____

1. Опис навчального предмета

Найменування показників	Рівень кваліфікації, професія, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчального предмета	
		Форма навчання	
Кількість тем – 6	Рівень кваліфікації:	денна	
	Код та назва професії: 7241 Майстер з діагностики та налагодження електронного устаткування автомобільних засобів, 7435 Кравець, 8263 Вишивальник, 7231 «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів»,		
Загальна кількість годин – 35	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Кваліфікований робітник»	II-й	
		Семестр	
Для денної форми навчання: аудиторних – 35 год., самостійна робота- 0 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «Кваліфікований робітник»	I-й II-й	
		Лекції	
		25 год	
		Практичні заняття	
		10	
		Вид контролю	
		Річна оцінка	

2. МЕТА ПРЕДМЕТА, ПЕРЕДУМОВИ ЙОГО ВИВЧЕННЯ ТА ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Місце предмета в освітній програмі:	<p>Загальною метою географічної освіти є формування в студентів географічної картини світу на прикладі вивчення систем розселення та просторової організації економічної діяльності в окремих регіонах і країнах з урахуванням сучасних геополітичних, соціальних, економічних та екологічних аспектів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування в учнів цілісної географічної картини світу; • розкриття ролі географії у розв'язуванні економічних, екологічних і соціальних проблем суспільства; • створення освітнього середовища для розуміння особливостей участі регіонів і окремих країн у міжнародному поділі праці; • розвиток у школярів геопросторового мислення та вміння логічно висловлювати свої думки щодо сучасних процесів у світі; • обґрунтування доцільності наукового підходу до природокористування, мотивування екологічно грамотної, здоров'я збережувальної поведінки; • формування картографічної грамотності й культури; • вироблення умінь користуватися джерелами географічної інформації, аналізувати її; застосовувати здобуті географічні знання в практичній діяльності;
-------------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • розвиток здатності до співробітництва під час виконання практичних робіт та проведення досліджень; • заохочення засобами географії до самореалізації своїх здібностей, інтересів та життєвих планів.
<p>Компетентності загальні або фахові:</p>	<p>Комунікативні компетентності . Спілкування державною (і рідною в разі відмінності) мовами: усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти (через слухання, читання, письмово). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Математична грамотність. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності . - Компетентності в природничих науках і технологіях : наукове розуміння природи і сучасних технологій , а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод спостерігати, аналізувати, збирати дані, проводити експеримент. - Інформаційно – цифрова компетентність : впевнене та водночас критичне застосування інформаційно –комунікаційних технологій для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією в навчанні і приватному спілкуванні. - Уміння навчатися впродовж життя : здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок. Вміння визначати навчальні дії та способи їх досягнення. - Соціальні та громадянські компетентності: усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат. - Підприємливість :уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу і добробуту. - Загально культурна грамотність: здатність розуміти твори мистецтва, формулювати власні смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. - Екологічна грамотність і здорове життя: уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров’я людини.
<p>Програмні результати навчання:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - самостійно складати комплексні економіко-географічні характеристики регіонів (країн, територій, міст) на основі різноманітних джерел знань; - аналізувати текстові, картографічні та статистичні матеріали з метою визначення загальних рис і відмінностей у відтворенні, складі та розміщенні населення різних регіонів світу; - оцінювати забезпеченість світу і окремих регіонів різними видами природних ресурсів; аналізувати карти та статистичні таблиці з метою виявлення

факторів розміщення галузей промисловості світу;
 - застосовувати економіко-географічні знання для пояснення подій внутрішнього та міжнародного життя;
 вільно читати картографічні та статистичні матеріали різного змісту і форми, користуватися одночасно декількома джерелами інформації, в тому числі засобами масової інформації, науково-популярною літературою, довідниками;
 - складати картосхеми, схеми, діаграми, графіки, таблиці, що показують структуру, суттєві ознаки, зв'язки географічних об'єктів або явищ; складати порівняльну економіко-географічну характеристику двох країн на основі різноманітних джерел знань за планом.

Передумови для вивчення дисципліни:

Для вивчення «Географії» необхідними є знання здобувачів освіти з навчальних дисциплін «Українська мова», «Математика» та «Біологія», «Екологія». Також цей навчальний предмет забезпечує міжпредметні зв'язки з «Історії», «Фізики», «Хімії».

3. ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

ФОРМА НАВЧАННЯ		Кредити ЄКТС	ДЕННА (ОЧНА)								
ФОРМА КОНТРОЛЮ			Підсумкові оцінки								
№ теми	Назва теми		Кількість годин:								
			Навчальні заняття:								
			Разом	Самостійна робота	Всього	з них:					
		Лекційні заняття				Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Індивідуальні заняття		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Коригуюче навчання		2		2	2					
2.	Вступ		1		1	1					
3.	Топографія та картографія		8		8	5		3			
4.	Загальні закономірності географічної оболонки Землі		8		8	5		3			
5.	Загальні суспільно-географічні закономірності світу		8		8	6		2			
6.	Суспільна географія України		8		8	6		2			
7.	Разом		35		35	25		10			
	Всього з дисципліни		35		35	25		10			

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА

4.1 ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

ГЕОГРАФІЯ

«ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР ЗЕМЛІ»

№	Назва теми	Рекомендована література	Кількість годин
КОРИГУЮЧЕ НАВЧАННЯ			
1	Країни Америки. Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).		1
2	Африка. Діагностична робота.		1
ВСТУП			
3	Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії.	Виконати практичне завдання до параграфу.	1
РОЗДІЛ І. ТОПОГРАФІЯ ТА КАРТОГРАФІЯ			
Тема 1. ТОПОГРАФІЯ			
4	Топографічна карта: проекція, розграфлення. Географічні та прямокутні координати. Прямокутна (кілометрова) сітка. Основні умовні позначення топографічних карт для зображення об'єктів місцевості та рельєфу. Вимірювання на топографічній карті за масштабом і кілометровою сіткою. Використання азимутів. <i>Практична робота №1.</i> Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) і прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот точок, падіння річки. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів. <i>Практична робота №2.</i> Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).	§§ 2-4. Накреслити план пришкільної території.	1
Тема 1. КАРТОГРАФІЯ			
5	Сучасні картографічні твори. Математична основа карт.	§ 5. Виконати практичне завдання до параграфу.	1

	<p>Способи картографічного зображення об'єктів і явищ на загально географічних і тематичних картах. Суть генералізації.</p> <p>Електронні карти та глобуси. Картографічні інтернет-джерела. Навігаційні карти. Географічні інформаційні системи (ГІС), дистанційне зондування Землі, сфери їх практичного застосування.</p> <p>Практична робота №3 (оцінювана). Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.</p>	<p>§ 6. Провести дослідження: Визначення оптимального маршруту руху між визначними об'єктами свого району за допомогою навігаційної карти своєї області.</p> <p>Сфери використання даних дистанційного зондування Землі.</p>	
РОЗДІЛ П. ЗАГАЛЬНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОБОЛОНКИ ЗЕМЛІ			
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНІ НАСЛІДКИ ПАРАМЕТРІВ І РУХІВ ЗЕМЛІ ЯК ПЛАНЕТИ			
6	<p>Геоїд. Показники руху Землі навколо своєї осі. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Визначення місцевого та поясного часу, перехід від місцевого часу до поясного. Пояси освітленості на Землі. Сила Коріоліса. Змінюваність висоти Сонця над горизонтом і тривалості світлового дня. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.</p>	<p>§ 7. Провести дослідження: Моделювання природних явищ на Землі в дні рівнодень та сонцестоянь.</p> <p>Прояви сили Коріоліса на річках своєї місцевості.</p>	1
Тема 2. ГЕОГРАФІЧНА ОБОЛОНКА ЗЕМЛІ			
7	<p>Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропо сфера.</p> <p>Узагальнення знань учнів за темами «Вступ», «Топографія та картографія», «Географічні наслідки параметрів і рухів землі як планети», «Географічна оболонка Землі».</p>	<p>§ 8. Дослідити екологічні стратегії людства, спрямовані на зменшення негативного впливу суспільства на географічну оболонку Землі.</p>	1

Тема 3. ГЕОЛОГІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЛЮДСТВА			
8	Властивості літосфери. Поняття «геологічне середовище людства». Тектоніка літосферних плит. Процеси в надрах і на поверхні Землі, їх наслідки. Небезпека вулканічних, сейсмічних, гравітаційних (зсувних) процесів.	§ 9. Дослідити причини та географію поширення зсувів у регіоні, де ви живете.	1
9	Рельєф. Тектонічні структури та пов'язані з ними форми рельєфу. Вплив рельєфу на розселення населення, розвиток і розташування окремих виробництв. Ресурсні властивості літосфери. Гірські породи та закономірності їх поширення. Мінеральні ресурси як чинник розташування видобувних і матеріало-, паливомістких виробництв. Забезпеченість мінеральними ресурсами.	§ 10. Провести дослідження: Причини заселення схилів вулканів. Сучасні вимоги до будівництва в районах із високою сейсмічністю.	1
10	Вплив людини на літосферу. Глобальна ресурсна проблема людства. <i>Практична робота №4.</i> Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.	§ 11. Повторити §§ 9-10.	1
Тема 4. АТМОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ			
11	Сонячно-земні взаємодії. Сонячне випромінювання, відмінності випромінювання і поглинання тепла повітрям, поверхнею гірських порід і води. Тропосфера: температурний режим, зміна атмосферного тиску, вітри, вологість, опади. Погода. Синоптичні карти. <i>Практична робота №5 (оцінювана).</i> Визначення середніх температур і амплітуди їх коливань за добу,	§ 12. Дослідити механізм утворення та роль озону в атмосфері.	1

	місяць, рік. Аналіз рози вітрів.		
12	Клімат. Кліматотвірні чинники. Кліматична карта. Карта кліматичних поясів. Характеристика типів клімату за кліматограмами. Вплив атмосфери на літосферу: вивітрювання, рельєфоутворення. Кліматичні умови як чинник розселення і розташування виробництва та інфраструктурних об'єктів.	§ 13. Проаналізувати роль кліматотвірних чинників у формуванні клімату вашої місцевості.	1
13	Ресурсний потенціал атмосфери. Енергетичні кліматичні ресурси як чинник розвитку відновлюваної енергетики. Агрокліматичні ресурси та їх вплив на спеціалізацію сільського господарства. Стихійні атмосферні явища, їх прогнозування та засоби протидії. Кліматичні зміни на планеті.	§ 14. Провести географічні дослідження: Ресурсний потенціал атмосфери своєї місцевості та приклади його використання. Система протидії посухам у своїй місцевості. Підготуватись до КР №1, повторити §§ 1-13.	1
14	Контрольна робота №1.	Повторити §§ 1-14.	1
Тема 5. ГІДРОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ			
15	Запаси води на Землі. Світовий океан та його складові. Вплив процесів у літосфері на природу океанів. Роль океанів у формуванні гірських порід і рельєфу узбережжя. Вплив атмосферних процесів (явищ) на Світовий океан. Роль Світового океану у формуванні глобальних і місцевих систем повітряних потоків у нижніх шарах тропосфери. Ресурсний потенціал Світового океану та вплив людства на стан океанічних вод, запаси мінеральних, біологічних ресурсів. <i>Практична робота №6.</i> Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної і теплої океанічних течій на клімат одного з материків.	§ 15. Скласти схему «Кругообіг води в природі».	1
16	Води суходолу, чинники їх нерівномірного розподілу на	§ 16. Обчислити падіння та похил однієї з річок своєї	1

	<p>материках та по території України. Взаємозв'язок геологічної будови, рельєфу і річкової мережі території. Вплив геологічних процесів на формування озер, пластів підземних вод. Взаємозв'язок клімату і вод суходолу. Прісна вода як ресурс і чинник розміщення населення та виробництва. Мінеральні й термальні води: поширення, використання.</p> <p>Водозабезпеченість регіонів і країн світу. Чинники дефіциту води. Сучасні системи очищення води. Опріснення морської води.</p> <p>Узагальнення знань учнів за темами «Геологічне середовище людства», «Атмосфера та системи землі», «Гідросфера та системи землі».</p>	<p>місцевості. Провести дослідження:</p> <p>Система протидії паводкам, повеням, селям і лавинам в окремих районах України.</p> <p>Карстовий рельєф як приклад взаємодії геосфер.</p> <p>Прозорість води в річці (озері, ставку): від чого залежить і чому змінюється.</p>	
Тема 6. БІОСФЕРА ТА СИСТЕМИ ЗЕМЛІ			
17	<p>Біосфера та її складові. Закономірності поширення живих організмів на суходолі та в океанах. Природні чинники формування ареалів поширення рослин і тварин. Біологічні ресурси. Роль живих організмів у формуванні ґрунтів. Ґрунт — «дзеркало» ландшафту. Типи ґрунтів. Вплив ґрунтів на спеціалізацію господарства регіону, країни.</p> <p>Інструктаж з БЖД (інструкція з БЖД № 20).</p>	<p>§ 17. Провести дослідження: Деградовані ґрунти: причини і перспективи використання.</p>	1
18	<p>Природні зони. Порівняння карт ґрунтів і природних зон світу та України.</p>	<p>§ 18. Провести дослідження: Чинники порушення широтної зональності на материках та території України.</p>	1
РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ СВІТУ			
Тема 1. ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР			
19	<p>Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство — природа». Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна,</p>	<p>§ 19. Скласти схему світосистеми.</p>	1

	інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики.		
Тема 2. ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОСИСТЕМІ			
20	Динаміка чисельності населення світу. Природні, соціальні, економічні й екологічні чинники та просторові особливості природного руху населення у світі. Статеві-вікова, шлюбно-сімейна структура населення. Демографічне старіння населення. Характеристика демографічної ситуації в країнах за статеві-віковими пірамідами. Особливості демографічної політики у країнах з різним типом відтворення.	§ 20. Дізнатися у близьких про історію вашої родини.	1
21	Міграції, їх показники, чинники та вплив на відтворення населення і його перерозподіл у світі. Просторові тенденції міграційних процесів. Якість життя як чинник природного і механічного руху населення. Демографічний перехід, його фази. Демографічні чинники розвитку економіки та спеціалізації країн. Демографічні прогнози. Практична робота №7 (оцінювана). Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даними.	§ 21. Провести дослідження: Вплив старіння населення на місце країни в міжнародному поділі праці. Працемісткі виробництва густозаселених регіонів світу. Екологічні та соціальні проблеми густозаселених регіонів світу.	1
Тема 3. ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА			
22	Поняття «глобальна економіка». Світовий ринок технологій, патентів і ліцензій, інформаційно-технологічних послуг. Система виробництва. Географічність міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Роль транснаціональних корпорацій	§ 22. Провести дослідження: Світовий ринок патентів: лідери й аутсайтери.	1

	та вільних економічних зон у функціонуванні глобальної економіки. Глобальні ланцюги доданої вартості. Міжнародний ринок товарів: сутність, інфраструктура, ціноутворення.		
23	Виробництво сільськогосподарської продукції у світі: природні, соціальні, економічні чинники, особливості просторової організації. Видобування й споживання паливних мінеральних ресурсів, глобальні ринки вугілля, нафти й природного газу. Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві чорних металів, алюмінію, міді; чинники та форми спеціалізації країн.	§ 23. Скласти схему «Чинники розвитку та розміщення виробництва сільськогосподарської продукції».	1
24	Сучасна географія виробництва транспортних засобів, електроніки, фармацевтичної продукції, чинники участі національних економік у глобальних ланцюгах доданої вартості. Виробництво текстилю, одягу, взуття: сучасна просторова організація, чинники міжнародної спеціалізації. <i>Практична робота №8.</i> Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини — виробництво глинозему — виробництво первинного алюмінію — споживання алюмінію».	§ 24. Провести дослідження: Роль транснаціональних компаній у розвитку машинобудівних та хімічних виробництв в Україні.	1
25	Сучасні транспортно-логістичні системи та інформаційно-комунікаційні мережі як інфраструктурний каркас глобальної економіки. Світовий ринок інвестицій і фінансів. Туризм. Формування «інформаційного суспільства».	§ 25. Скласти картосхему «Найбільші світові туристичні потоки».	1
Тема 5. ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА			
26	Географічні складники політичної географії: географічний простір,	§ 26. Скласти таблицю «Політичні складники політичної географії».	1

	<p>території, географічні місця. Політичні складники: політичні інституції, політичні відносини, сила. Територіально-політичні системи національного і наддержавного рівнів. Геополітика, її складові. Зовнішня та внутрішня геополітика. Геополітика сили. Різновиди сили. Взаємозв'язок між національними та геополітичними інтересами держави. Узагальнення знань учнів за темами «Біосфера та системи землі», «Загальні суспільно-географічні закономірності світу».</p>		
РОЗДІЛ IV. СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ			
Тема 1. УКРАЇНЬСЬКА ДЕРЖАВА			
27	<p>Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське. Політико-економічна оцінка державного кордону України. Реформування адміністративно-територіального устрою України.</p>	<p>§ 27. Провести дослідження: Гельсінські угоди (Заключний акт Наради з безпеки та співробітництва в Європі) — програма дій для будівництва єдиної, мирної, демократичної Європи.</p>	1
Тема 2. НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ			
28	<p>Кількість населення України. Відтворення населення: показники та природні, соціальні, економічні чинники народжуваності й смертності, їх просторові відмінності. Особливості вікового і статевого складу населення України. Міграційні процеси в Україні. Українці на світовому і регіональному ринку праці. Демографічна політика в Україні. Система розселення. Міські агломерації, урбанізація, субурбанізація і джентрифікація. Особливості сільських населених пунктів. <i>Практична робота №9.</i> Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення,</p>	<p>§ 28. Провести дослідження: Сучасна географія трудової еміграції з України. Соціальні проблеми монофункціональних міст. Підготуватись до КР №2, повторити §§ 15-27.</p>	1

	урбанізації в Україні.		
29	Контрольна робота №2.	Повторити §§ 15-28.	1
Тема 3. ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПОДІЛІ ПРАЦІ			
30	Сучасні риси національної економіки України. Конкурентні переваги України на світових ринках сільськогосподарської продукції, рудної сировини і металів. Сучасні тенденції та регіональні відмінності розвитку енергетики в Україні. Практична робота №10 (оцінювана). Аналіз секторальної структури економіки України.	§§ 29-30. Знайти приклади БЕЗ, які працюють в Україні.	1
31	Замкнутий технологічний цикл розроблення і виробництва літаків в Україні, експорт та імпорт авіаракетної техніки. Виробництво автомобілів, сільськогосподарської техніки: тенденції розвитку, міжнародне кооперування. Місце України в глобальних ланцюгах доданої вартості виробництва та реалізації електронної продукції.	§ 31. Зібрати дані про участь України в міжнародних проектах із запуску космічних апаратів.	1
32	Виробництва фармацевтичної продукції та побутової хімії: чинники та особливості розташування підприємств. Особливості розвитку й просторової організації виробництва меблів, текстилю, одягу, взуття, продуктів харчування.	§ 32. Провести дослідження: Давальницька сировина у швейній індустрії України: позитивні й негативні аспекти для виробників і споживачів.	1
33	Міжнародні транспортні коридори на території України. Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні. Ресурсний потенціал і перспективи розвитку рекреаційного комплексу в Україні. Місце України на світовому ринку інвестицій і запозичень. Транснаціональні фінансові корпорації (банки, фінансові компанії) в Україні. Сучасні форми просторової організації виробництва товарів і послуг в Україні.	§ 33. Провести дослідження: Офшорна розробка програмного забезпечення в Україні: основні центри, компанії.	1

34	Досвід реалізації планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах і стратегія збалансованого розвитку України. Узагальнення знань учнів за темами «Суспільна географія України».	§ 34. Провести дослідження: Реалізація планів сталого (збалансованого) розвитку в різних країнах: успіхи і прорахунки.	1
35	<i>Узагальнення матеріалу за курс «Географічний простір землі».</i>	Повторити §§ 1-34.	1
Разом за рік 35 годин			

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Зміст навчального заняття	Форма та засоби контролю	Рекомендована література	Кількість годин
1	Практична робота №1. Визначення на топографічній карті географічних (з точністю до секунд) і прямокутних координат окремих точок, географічних та магнітних азимутів, абсолютних і відносних висот точок, падіння річки. Плани населених пунктів. Практичне використання топографічних карт, планів			1
2	Практична робота №2. Читання схем руху транспорту свого міста (обласного центру).			1
3	Практична робота №3 (оцінювана). Визначення за градусною сіткою географічних координат точок, азимутів, відстаней у градусах і кілометрах між точками на різних за просторовим охопленням картах.			1
4	Практична робота №4. Встановлення за тематичними картами материків та України зв'язку між тектонічними структурами, рельєфом, мінеральними ресурсами і густотою населення, розташуванням видобувних, матеріало-, паливомістких виробництв.			1

5	Практична робота №5 (оцінювана). Визначення середніх температур і амплітуди їх коливань за добу, місяць, рік. Аналіз рози вітрів.			1
6.	Практична робота №6. Складання та аналіз схеми системи течій у Світовому океані; порівняння впливу холодної і теплої океанічних течій на клімат одного з материків.			1
7	Практична робота №7 (оцінювана). Обчислення показників народжуваності, смертності, природного та механічного приросту населення країни за статистичними даними.			1
8	Практична робота №8. Позначення на контурній карті (знаками руху) глобальних ланцюгів доданої вартості «видобування алюмінієвої сировини — виробництво глинозему — виробництво первинного алюмінію — споживання алюмінію».			1
9	Практична робота №9. Аналіз картограм народжуваності, смертності, природного приросту, густоти населення, урбанізації в Україні.			1
10	Практична робота №10 (оцінювана). Аналіз секторальної структури економіки України			1
	Разом			10

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ

Використовуються тести, самостійні роботи, контрольні роботи, поточне оцінювання учнів, картки з індивідуальними завданнями, аудіо та відеозаписи.

6. ПОРДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ		
6.1. Порядок оцінювання результатів навчання		
Форма контролю	Порядок проведення контролю	
Поточний контроль	Усне опитування, домашні завдання, відповіді на заняттях, письмові роботи оцінюються за дванадцятибальною шкалою	
Підсумковий контроль	Семестрова оцінка визначається за дванадцятибальною шкалою на основі тематичних оцінок та оцінок за чотири види контролю, що проводяться в кінці кожного семестру, і обчислюється як середня арифметична. Річна оцінка визначається як середнє арифметичне двох семестрових оцінок	
6.2. Критерії оцінювання результатів навчання		
Оцінювання за національною шкалою:	Критерії та визначення оцінювання	
Рівень компетентності		
	12-бальна	
Високий (творчий)	12	Здобувач освіти вільно володіє програмовим матеріалом, виявляє здібності, вміє самостійно поставити мету дослідження, вказує шляхи її реалізації, робить аналіз та висновки.
	11	Здобувач освіти на високому рівні опанував програмовий матеріал, самостійно, у межах чинної програми оцінює різноманітні явища, факти, теорії, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, поглиблює набуті знання.
	10	Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом, уміло послуговується науковою термінологією, вміє опрацьовувати наукову інформацію (знаходити нові факти, явища, ідеї, самостійно використовувати їх відповідно до поставленої мети тощо).
Достатній (конструктивно-варіативний)	9	Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного застосування та аргументи на підтвердження власних думок.
	8	Здобувач освіти уміє пояснювати явища, аналізувати, узагальнювати знання, систематизувати їх, зі сторонньою допомогою (вчителя, однокласників тощо) робити висновки.
	7	Здобувач освіти може пояснювати явища, виправляти допущені неточності, виявляє знання і розуміння основних положень, правил.
Середній (репродуктивний)	6	Здобувач освіти може зі сторонньою допомогою пояснювати явища, виправляти допущені неточності (власні, інших здобувачів), виявляє елементарні знання основних положень, правил.
	5	Здобувач освіти описує явища, відтворює значну частину навчального матеріалу, знає назви основних граматичних явищ, записує прості

		речення, відтворює основні лексичні одиниці.
	4	Здобувач освіти за допомогою вчителя описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на його власних спостереженнях чи матеріалі підручника, розповідях учителя тощо.
Початковий (рецептивно - продуктивний)	3	Здобувач освіти за допомогою вчителя описує явище або його частини у зв'язаному вигляді без пояснень відповідних причин, називає граматичні явища, розрізняє позначення окремих граматичних явищ.
	2	Здобувач освіти описує явища на основі свого попереднього досвіду, за допомогою вчителя відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
	1	Здобувач освіти володіє навчальним рівні розпізнавання матеріалом на явищ граматики, одиниць лексики, фонетики, за допомогою вчителя запитання, що потребують відповідає на відповіді “так” чи “ні”.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	
№ з/п	Автор та назва літературного джерела (інформаційного ресурсу в Інтернет)
7.1. Основна література:	
1	Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., Яценко Б. П. Географія (рівень стандарту) » підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти/Бойко В. М., Брайчевський Ю. С., Яценко Б. П. — К.; Ірпінь: ТОВ «Видавництво «Перун», 2019 — 256 с.: іл.
2	Кобернік С. Г. Географія (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. заг. серед. освіти / С. Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко. – Кам’янець-Подільський : Абетка, 2019. – 176 с. : іл.
7.2. Допоміжна література:	
2	Гільберг Т.Г. Географія (рівень стандарту) : підручник для 10 кл. закладів загальної середньої освіти . – К.: УОВЦ «Оріон», 2018.-240с.
3	Безуглий В.В. Географія (рівень стандарту) : підручник для 10 кл. закладів загальної середньої освіти . –К.:Генеза , 2018.-192с.
7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	
4	https://pidruchnyk.com.ua/417-geografya-kobernk-kovalenko-10-klas.html
5	https://pidruchnyk.com.ua/1184-geografiya-10-klas-boyko.html
6	https://pidruchnyk.com.ua/1137-geografiya-10-klas-dovgan.html